

NEMZETI DAL - PETŐFI 200 Petőfi Sándor (1848.03.13.) verse

– a vers népzenei ízü körbeölelésével – Joó Lajos zenéje (20180315 és 20220317)

C dúrban (a dal eredetije D dúrban íródott) az énekelhetőség és/vagy hangszerösszeállításához. A transzponálás pl: B vagy A is.

Énekeseknek: a Versszakok dallama, a dallamritmus szigorúan a versszakok más-más prozódijához igazodik.

alább a tempó-javaslatok

Talp-ra ma-gyar hí a ha - Itt az i. dő Most vagy so-ha

5 Ra-bok le-gyünk vagy sza-ba-dok Ez a kér-dés vá-lasz - sza-tok

Refrén dallama és harmóniái:

REFRÉN

9 A ma-gya-rok Is-te né re es - kü szünk Es-kü-szünk hogy ra-bok to-vább nem le - szünk

13 Es - kü - szünk hogy ra - bok to - vabb nem le - szünk

Énekeseknek SZOLMIZÁCIÓVAL (hangszereseknek az EREDETI „D dúr” kíséret harmóniákkal is)

VERSSZAK SZOLMIZÁCIÓ

D A D
d d-r m d-m f m-f-m r d
Talp-ra ma-gyar, hí a haza!
A E A
sz sz-l t-sz-t d' t-d'-t l sz
Itt az i-dő, most vagy soha!
D G D
d' r'-d' d' sz-l l sz-m m d
I: Ra-bok le-gyünk vagy sza-----badok?
A GA A A D
sz l-m f m-r-t, d d-r r d
Ez a kér--dés, válasz-szatok! :I

REFRÉN /KÓRUS SZOLMIZÁCIÓ:

D G D
d r m d m f m-r d l l sz
A magyarok iste-né- re esküszünk,
D G D A
d' sz sz sz sz l sz f m f-sz sz
Esküszünk, hogy rabok tovább nem le- szünk
D G D/E A D
d' sz sz sz sz l sz f m r-d d
Esküszünk, hogy rabok tovább nem le- szünk

(A G AA D ismétlésnél: AGA AA D)

TISZTELET ÉS ÜDVÖZLET AZ ELŐADÓ ÉNEKESEKNEK, CSOPORTOKNAK, HANGSZERESEKNEK!

Mi a szándék? A vers és a dal a méltóságát megtarthatja, ezért készültek javaslatok is, szíves figyelembe ajánlva.

Abban a reményben küldöm ezt a hangzó felvétellel együtt, hogy amikor elhangzik ez a változat, akkor majd képes lesz méltó

lenni a vershez és a március 15.-i ünnephez vagy más ünnepeinkhez is. Köszönöm az ebbéli fáradozást előre is!

A dallam és előadás népzenei ízünek és jellegűnek javasolt, alaptónusa nem túldramatizált, hanem végig balladaszerűen semleges (pl: „Hol sírjaink.”- nem halkul, nem sírunk, mert az már szerep és nem a bensőnk). Mi nem: nem rock, nem musical, nem klasszikus, nem kocsmai, nem magyarnótás, nem klasszicizáló, nem katonadal, nem country, nem pop, nem mulató, nem jazz és nem a „városi népzene” stílusai.

Tempó (95-117) javasolt, (bírja a 117-124-et is), lényeg, hogy az előadónak belsőleg hiteles maradjon. Az énekkel- verssel ne kelljen kapkodni, lehessen tartása is, viszont a túl elnyújtott népénekszerű előadása sem javasolt. A dal rubato előadása nem javasolt, versszakokon belüli tempóingadozás, kitartott hang nem javasolt.

A teljes dalban lassú tempóemelkedés lehetséges (95-124) Előadható lassabbként (95-100) is, itt a díszítéseket/hajlításokat talán jobban meg lehet mutatni. Ettől a lassútól is indulhat az előadása, és akár 117-124-ig is eljuthat a tempó, s a végére fokozatosan vagy lépcsőszerűen (csomagokban) emelve a tempót. Számos variáció lehetséges, lényeg, hogy friss csárdásig, vagy pl.: legényesig (126) ne emeljük az énekelt rész tempóját.

Ne legyen bokázós, ez a legnagyobb kihívás. Elénekelve-eljátszva nem szögletes, nem szélsőségesen éles, vagy nyújtott ritmusú a megszólalás. Az éles és nyújtott ritmusok és szinkópák inkább triolaként, természetesebben a vershez igazodóként sokkal jobban szólnak. Ne „sohaaa; hazaaa; Hogyan igen: pl.: haza = **nem sarkos, csak leheletnyivel élesebb a ritmus, mint két negyedhang.**

Petőfi Sándor-Jóó Lajos: Nemzeti Dal; **ének-teljes vers- szolmizáció, prozódia-hajlítások-ajánlás**

A kottában és a szolmizációban a kötőjelek természetesen hajlítást jelentenek- a fő hang után ezek a **hajlított hangok kisebb hangerővel** szólnak meg, egyenletesen elosztva. Egyébiránt mindig a vers ritmusa irányadó a hangok ritmusértékénél. Lehetőleg kössük a sorokat, legalább 2-2-t egybe, egy levegővel, közvetlenül, ha lehetséges.

Ha sikerül elkerülni. Melyek a megélt tapasztalatból a nagyon nehéz prozódiai kihívások: (1. versszak„a zidő”;„badok”/ 2. „mostanáig; ősapáink; szolgaföldben”, nem egyenletes, hanem ahogy kimondjuk / 3. „gember”; „gyélete”; leheletnyi elválasztással/ 4. „akard”; „akart” szintén leheletnyi elválasztással/ 5. „aszá -zadok”; „suka” / 6. „sáldó”; „kel”; / refrénben túlhangsúly veszély: „gyarok”, a valós hangsúly **A Magyarok.**

VERSSZAK 1: (a nagybetűvel kezdődő szavak, vastagon szedve a kicsit határozottabb hangsúly jele az alábbiakban)

d **d-r** m **d-m** f **m-f-m** r d
Talp-ra Ma-gyar, Hí a Haza!
sz **sz-l** **t-sz-t** d' **t-d'-t** l sz
Itt az **idő-ő**, Most vagy soha!
d' **r'-d'** d' **sz-l** l **sz-m** m d
I: Ra - bok le - gyünk Vagy **Sza-----badok?**
sz **l-m** f **m-r-t**, d **d-r** r d
Ez a **Kér--dés,** **Vá-lasz--szatok! :I**

REFRÉN/KÓRUS:

d r m d mf **m-r** d l l sz
A **Magyarok** Iste -né - re Esküszünk,
d' sz sz sz sz l sz f m **f-sz** sz
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem le- szünk
d' sz sz sz sz l sz f m **r-d** d
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem le- szünk

VERSE 2.

-Rabok voltunk **Mostanáig**
kárhozottak, **Ősapáink**
I: Kik Szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben Nem nyughatnak. :I

VERSE 3.

-Sehonnai Bitang **ember,**
Ki most, ha kell, **Halni** nem mer,
I: Kinek drágább **Rongy élete,**
Mint a **Haza** Becsülete :I

VERSE 4.

-Fényesebb a Láncnál **a kard,**
Jobban ékesíti **a Kart,**
I: És mi **Mégis** Láncot hordtunk!
Ide veled, **Régi** kardunk! :I

VERSE 5.

-A Magyar név **Megint** szép lesz,
Méltó régi Nagy híréhez;
I: Mit **Rákentek** **a Szá-zadok,**
Lemossuk a Gyaláztatot! :I

VERSE 6.

Hol Sírjaink **Domborulnak,**
Unokáink **Leborulnak,**
I: És **Áldó** imádság mellett
Mondják **el** Szent neveinket. :I

REFR 2:

A magyarok istenére
Esküszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk

REFR 3:

A magyarok istenére
Esküszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk

REFR 4:

A magyarok istenére
Esküszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk

REFR 5:

A magyarok istenére
Esküszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk

REFR 6: KÉTSZER !!!

I: A magyarok istenére
Esküszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk :I **ISMÉTLÉS**

Kedves Énekes, Kedves Hangszeres!

Köszönöm, hogy figyelmet fordított erre. A prozódia, a népballadai egyszerűség sok más mellett talán azért is fontos, hogy azonosulást és kapcsolódást elősegítve épp az érzelemnek és az értelemnek együtt szólhasson. Ha túl érzelmesen hullámzó az előadás, akkor hallgatóként el kell döntenem, hogy én is úgy sírok-e, úgy vagyok-e lelkes, akkor szerepként élem meg az előadást. Így is ad persze élményt, csak mást kicsit. Ha kimondjuk szomorú, akkor nem szükséges eljátszani, átmegy az érzés.

Köszönet a segítségért Birinyi Józsefnek, Balog Edinának-Csomor Anikónak-Némethné Kovács Zsuzsának, (BEB zenekar), Csányi Bélának, Bodnár Markának, Gergelyné Kun Eszternek, Héjja Balázsnak, Szrapkó Katalinnak, Komáromy Orsolyának, Kovács Lászlónak, Tóth Árpádnak, Kiss Lászlónak, Sapszon Ferencnek és vezetésével a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Vegyeskarának, a Bikahang Kórus tagjainak, Osváth Zoltánnak, az Osváth Stúdióknak, a Médiaflash Stúdióknak.

2023.03.07. Üdvözlí szeretettel és barátsággal Jóó Lajos